

Det talte ord gælder

Regeringen meget optaget af, at der bliver iværksat en effektiv indsats over for kriminelle børn og unge. Det gælder uanset om den unge er *over* eller *under* den kriminelle lavalder.

Kriminalitet er et stort socialt problem, som kan få store konsekvenser, hvis der ikke gribes med en effektiv målrettet indsats.

Vi har hele tiden været optaget af at sikre kommunernes opfølgning på forhøjelsen af den kriminelle lavalder. Derfor sendte justitsministeren og jeg i februar 2012 et fælles brev til alle de berørte kommuner om dette. I brevet gjorde vi kommunerne opmærksomme på deres ansvar over for de unge 14-årige, som med forhøjelsen af den kriminelle lavalder ikke længere ville høre under det strafferetlige system.

Kommunerne er altså blevet gjort opmærksom på deres ansvar for at lave en konkret vurdering af den enkelte unges situation og behov for støtte. Det kan fx være, at den unge havde behov for en anbringelse uden for hjemmet, en udsøgningsordning eller en målrettet indsats i hjemmet, f.eks. i form af et forældreprogram.

Jeg har endvidere i dette forårspørgt KLom, hvad status er for kommunernes indsats over for de unge 14-årige, der røg ud af det strafferetlige system.

KL har i den forbindelse oplyst, at de har spurgt ude i kommunerne og fået det svar tilbage, at de adspurgte kommuner konkret har været inde og vurdere, om der

har været behov for at iværksætte foranstaltninger - f.eks. i form af anbringelse uden for hjemmet eller ved anden form for hjælp og støtte over for de pågældende unge, der blev omfattet af beslutningen om at forhøje den kriminelle lavalder.

Jeg har naturligvis en klar forventning om, at alle de berørte kommuner har handlet i overensstemmelse med dette

Men samtidig må vi også erkende, at det er en vanskelig opgave at forebygge tilbagefald i kriminalitet hos unge, som er hærdede kriminelle.

Det gælder uanset, om det er unge *over* 15 år, der har fået en straf – eller unge *under* 15 år, der har modtaget en social indsats. For begge grupper gælder det, at hvis vi skal have disse unge helt ud af kriminalitet, så skal kommunerne sætte ind med en meget målrettet og fokuseret indsats. Og det tror jeg, at de kan blive bedre til.

Først og fremmest er det vigtigt, at kommunernes ørger for at sætte hurtigt ind over for de børn og unge, som endnu ikke er hærdede kriminelle, men som er i fare for at ende med at blive det. Kommunerne skal altså gribe ind, så snart de første tegn på problemet viser sig.

Og overfor dem, der allerede er ude i en kriminel løbebane med alvorlig kriminalitet, skal der gribes ind med effektive og konsekvente indsatser.

Serviceoven giver faktisk kommunerne en række redskaber, som de kan bruge. Det er bl.a. redskaber som kan sikre, at forældrene i højere grad inddrages og tager ansvar for den unges adfærd.

Her tænker jeg bl.a. på de såkaldte forældreplæg, som fx kan indebære et plæg om, at forældrene skal sikre, at den unge passer sin skole eller er hjemme på et bestemt tidspunkt om aftenen. På samme måde kan den unge få et såkaldt "ungeplæg", f.eks. om, at skulle være hjemme på et nærmere fastsat tidspunkt.

Der kan også gives forældreplæg om, at forældrene skal deltage i et såkaldt forældreprogram. Disse målrettede forældreprogrammer har vist sig at have gode resultater over for kriminelle unge. Det skyldes bl.a., at programmerne har fokus på at styrke forældrenes forældrekompetencer, samtidig med at der er fokus på den unges netværk og uddannelse.

Vi har jo allerede en del af disse programmer, og kommunerne kan i dag få hjælp fra Socialstyrelsen, hvis de vil bruge dem i indsatsen. Seneste skud på stammen er de såkaldte "Multifun C"-institutioner, som netop bygger på forskning om, hvordan man bedst hjælper kriminelle unge, som skal anbringes.

Spørgsmålet om forældreansvar er også relevant i forbindelse med de udfordringer, vi ser i forhold til de unge kriminelle, som har anden etnisk baggrund end dansk. For vi har i dag en række udfordringer med den gruppe – det gælder primært drengene, som klarer sig fagligt dårligt i skolen, som ikke får en ungdomsuddannelse, og som er i øget risiko for at blive kriminelle.

Vi ser problemerne starter tidligt, f.eks. hos nydanske børn, som helt ned til 5-6 års alderen færdes på gaden til sent om aftenen, og som generelt mangler rammer for, hvordan de skal opføre sig, og hvad de skal stille op med sig selv.

Desværre er mange af disse børnsforældre ikke i stand til at løfte det forældreansvar, som vi som samfund forventer, at man skal.

Derfor har regeringen netop fremlagt 6 forskellige initiativer til et samlet beløb på 25 mio. kr., der tilsammen skal styrke forældreansvaret i udsatte nydanske familier. Fælles for dem er, at de fokuserer på, hvordan man styrker forældreansvaret via en række undervisningstilbud, forældreprogrammer og forældreoplysning.

Som det fremgår, så har kommunerne altså en lang række redskaber, som jeg forventer, at de bruger. – For selvom vi har set et fald i antallet af unge kriminelle, ja så er kriminaliteten fortsat et problem, vi skal tage meget alvorligt.

Endelig vil jeg fremhæve, at regeringen løbende arbejder på at støtte kommunerne i arbejdet med at håndtere de kriminelle unge, og for nylig har Folketinget netop vedtaget ”Lovforslag om kriminalpræventive sociale indsatser”. Her forlængervi bl.a. Ankestyrelsens kontrol med kommunernes sagsbehandling i forhold til kriminelle unge og gør den mere målrettet. Desuden forlænges VISO’s rådgivningsfunktion, så kommunerne fortsat kan få gratis rådgivning om håndtering af ungdomskriminalitet.

Men vi må selvfølgelig se på, om der er mere, vi kan gøre for at sikre, at kommunerne har de redskaber, der er brug for, sådan så de i højere grad målretter indsatsen mod ungdomskriminalitet. I den forbindelse er jeg meget optaget af, hvordan vi kan sikre at de unge og deres forældre i højere grad kommer til at erfare, at deres kriminelle handlinger har konsekvenser, som de også selv skal lære at tage ansvar for. For kriminalitet har altså alvorlige

konsekvenser for alle, uanset om den unge er 14 eller 15 år.

Derfor er Justitsministeren og jeg i øjeblikket ved at undersøge mulighederne for at styrke indsatsen over for unge med asocial adfærd, så de kan opleve en mere konsekvent reaktion på deres handlinger. Initiativet skal styrke kommunernes muligheder for at sætte konsekvent ind over for kriminelle unge.

Det er afgørende, at vi som samfund står sammen om at sikre, at der sker en konsekvent og insisterende indsats over for ungdomskriminalitet, så vi kan markere, at vi ikke tolererer kriminalitet. Slet ikke blandt børn og unge, som er dem, som fremover skal bære vores samfund og fælles værdigrundlag videre.

Opsummerende vil jeg sige, at jeg bestemt mener, at regeringen har gjort meget for at gøre kommunerne opmærksomme på de nye opgaver, der opstod som følge af, at vi hævede den kriminelle lavalder.

Men både vi og kommunerne må hele tiden se på, hvordan det kan gøres bedre, så de unge kommer helt ud af den kriminelle løbebane.

Tak.